

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Vidéken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felelős szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

A drágaság.

Ez a husevő ország annyira érzi a fő fogyasztási cikkének a drágulását, annyira nyomasztó reá nézve a husdrágaság, hogy szinte észre sem veszi, hogy a más fogyasztási cikkekben is az egész vonalon ijesztő drágaság uralkodik. Drága ugyan a luxus-cikk is, akármilyen formában. Ruhában vagy pezsgőben. Ez azonban nem érintheti a közt. Akinek nincsen drágaholmira felesleges pénze, ne költsön reá. — Nem szükséges dolgok. Az egyén törődhet vele, de a köznek semmi köze hozzá.

Az élelmezés kérdése azonban fontos közérdek. Társadalmi szempontból is, közegészségügyi szempontból is. Élelmiszerdrágulás mellett még fölcsapott munkabérek mellett sem szerezhet be a kiadott erejének pótlására megfelelő táplálékot a munkás és kellő táplálkozás híján testileg visszamaradt és elsenyvedt lesz az új nemzedék, amely idővel a mai felnőttek helyére kerül.

Ma a megélhetés annak, aki nem gazdag, szomorú, terhes és kegyetlen. Talán kevésbé érzi ezt a magános ember, de a családfentartók, akiknél mindig gond volt a megélhetés, ma a legsúlyosabb anyagi helyzet felé haladnak.

Más országokban is észlelhető bizonyos százaléknál árdrágulás, de egy sem közelíti meg a magyarországiakat. Itt vannak városok, amelyekben mint egy modern tatárjárás úgy dul végig az árdrágulás s különösen a husdrágulás s nagyon sok családapa tekinthet elszomorodva, gyermeke sápadt, vértelen arcába, mert gondterhes anyagi viszonyai mellett hétszámra sem tud nekik tápláló, eddig megszokott húsételt adni. Mindenki tudja, hogy ennek a szomorú világnak nem a termelés az oka.

A termelés hozadéka például épen a husfélében mivel sem kevesebb, mint más években. Nema hus hiánya emeli az árakat, hanem az

önző érdek, amely az általános drágaság felhasználásában a vagyonszerzés, a meggazdagodás forrását látja. A termelő alig kap valamit a husért, amit nagyban elad s mint fogyasztó kicsinyben alig bírja azt vissza vásárolni, mert oly drága.

Ha az esőzések segítenek is még valamit a legelőkön, a télen nagy lesz a takarmányhiány s a jószág-tartó úgy igyekezik megszabadulni a takarmányt fogyasztó jószágjainak a feleslegétől, amint csak lehet.

Amely jószág ára egy év előtt 230—250 K volt, azt ma 140—160 K értékben árulják. A jószág ára egy év alatt 70—80 százalékkal esett. De azért a hus általában ma sem olcsóbb, mint egy év előtt volt. — Ellenben, midőn a multban feljebb ment a jószág ára, a kicsinyben való kimérés nagybátran vágatott vele az áremelkedésben felfelé s ha amaz tíz fillérrel emelkedett, ezt mindjárt harminc fillérrel ugrott.

Tejben, kenyérben s egyéb nem fényűzési cikkekben, a multat összehasonlítva, szintén megdöbbentő árdrágulások észlelhetők. Olyan anyagok, amiket még csak bojkottálni sem lehet s ha ugyan hasonló szervezkedésre a mi szertehuzó társadalmunk egyáltalán képes volna is. Társadalmunk e tekintetben nagy egykedvűséggel teszi túl magát még a közmondásos birkatürelmen is; ő az a nevezetes struccmadár, amely a baj elől a homokba dugja a fejét s ha egyszer aztán se nem hall, se nem lát: akkor jól van minden. Pedig egészen más dolog a munka, a szorgalom, az ügyesség útján előálló tisztos polgári haszon és más dolog az, ha a közönség példátlan nembánomsággal kartellek által hagyja magát tönkretétetni.

Már sok városban próbálkoztak meg a hatósági mézarszékkel s annyit mindenestre elértek vele, hogy a husárok nagyon is lényegesen csökkentek. A lapokban, amelyek panaszkodnak a közönség érdekében az élelmiszerek megdrágulása miatt, csaknem naponta olvas-

hatók az ilyenmódon elért eredményekről a hiradások. Egyes helyeken elég volt csak magának a szövetségi mézarszék felállításának bekövetkezésére figyelmeztetni a husárolókat, hogy a kicsinyben való kimérés husárai azonnal alábbszálljanak.

Ideje volna, ha a megélhetéssel küzdő élet ezen nagy sötétségébe föltetszene a hajnali derengés minálunk Debreczenben is. Minden törekvés, amely a megélhetés megkönnyebbitésére irányul, a humanitást, a közjót s a közérdeket szolgálja az önző cselekedetek ellen. A társadalomnak nem valami közép-kori élet-halál harcra, hanem egyszerűen csak a közönséges, szürke kétköznap megélhetés harcára kell tömörülni.

Politikai hírek.

(Wekerle Bécsben. — Ankét a vicinális vasutak ügyében.)

Bécsből téviratozzák, hogy Wekerle Sándor miniszterelnök reggel Ischből odaérkezett s a bankgassei magyar miniszteriumban szállt meg. Délelőtt fél tízkor Ötilyk István államtitkár látogatását fogadta, tíz órakor pedig a külügyminiszterium palotájába ment és hosszabb beszélgetést folytatott bárá Aerenthál közös külügyminiszterrel, aki a Semmeringről Bécsbe jött. Más vezető államférfiakkal, akik részben távol Bécsből nyári üdülésen vannak, a miniszterelnök ezuttal tanácskozást nem tervezett. Wekerle a délután rolyamán már visszautazott Budapestre.

A kereskedelmi miniszteriumban augusztus első felében ankétot terveztek a vicinális vasutak ügyében. Az új vicinális törvénytervezete tudvalevőleg már készen van, az érdekelt testületeknek megküldötték és úgy volt, hogy már most megtartják a szaktanácskozást. A miniszterium azonban értesítette a szakköröket, hogy az ankétot elhalasztják, hogy a tanulmányozásra több idő maradjon.

Hasonlóképen elhalasztották tudvalevőleg az ipartörvény revíziója ügyében egybehívott ankétot is. A két fontos tanácskozás elhalasztásának politikai körökben nagy fontosságot tulajdonítanak. Annyit jelent ez ugyanis, hogy nem nagyon sürgős az őszi munka, legalább is nem olyan sürgős, mint ahogyan eleinte gondolták. A választójog

Grabéczy fest, mos, tisztít!
Debreczen, Széchenyi-u. 42.

reformját is csak a tél folyamán ismertetik meg a nyilvánossággal, tárgyalása pedig a legjobb esetben a jövő nyárra marad. A munkának ezt az egész vonalon való késedelmét összefüggésbe hozzák az pártalakulással is, amellyel az ősz folyamán újra megpróbálkozik a kormány.

Csak magyarul!

Magyar nyelv a diplomaciában.

Aehrenthal rendelete.

Báró Aehrenthal közös külügyminiszter rendeletet bocsátott ki külföldi képviselőinkhez, melyben utasítja ezeket, hogy Horvát-Szlavonország kivételével a magyar állam területéről jövő hivatalos és nem hivatalos megkeresésekre magyarul válaszoljanak. A külügyminiszter fontos rendeletének főbb támaszai a következők:

A magyarországi felektől magyar nyelven küldött megkeresésekre, amennyiben nem hivatalos, hanem csak félhivatalos elintéztést kívannak, amennyiben az illető hatóságnál van legalább egy magyarul is tudó tisztségviselő, az akta elintézésének magyar nyelven kell történnie és csupán néhány szóval kell röviden az elintézés módját németül is feljegyezni, a hivatal levéltára számára. A hitelesítések, láttamozások és utlevelék a lehetőségig mindenütt magyar nyelven állítandók ki a magyar felek részére.

A hivatalos levelezés tekintetében a követtségeket és konzulátumokat a következő négy osztályba sorozza a külügyminiszter:

1. Ahol a hivatali feje magyarul tud és még egy magyarul tudó tisztségviselő van kivéve, ott az elintézés és a válaszadás magyarul történik és a levéltár számára az elintézésről és a válasziról német fordítást készítenek.

2. Ahol csak a hivatalfő tud magyarul, ott a levelezés lehetőleg magyar lesz, de meg van engedve a német nyelv használata is.

3. Ahol a hivatalfő nem tud magyarul, de van legalább egy magyarul értő tisztségviselő, ott a magyar megkeresés németül intéződik el, de a német szöveghez melékezik annak magyar fordítását is.

4. Ahol sem a hivatalfő, sem a tisztségviselő közül senki sem tud magyarul, ott a magyar megkeresést németül intézik el, de a választ nem a megkereső felnek,

hanem az illetékes magyar minisztériumnak küldik el, mely a fordításról ezután gondoskodni fog.

A követtségi és konzuláti hivatalok peccsétjein az eddigi német szöveg mellett a magyar is mindenütt alkalmazandó. De mint a rendelet mondja, nehogy ez a reform az államnak nagyon sokba kerüljön (pedig csak néhány száz peccsétnyomóról van szó, ami legfeljebb pár ezer koronába kerül) a két nyelvű, német-magyar szövegű peccsétnyomókat csak fokozatosan fogják beszerezni, amikor majd a mai német, közjogellenes peccsétnyomók elkopnak.

A hivatalos iratok nyomtatott feliratai ezentul kétnyelvűek, magyar és német nyelvek lesznek, de a német, magyar nyelv helyett meg van engedve a francia, angol, spanyol stb. nyelv használata is. Gummbélyegzőket ezután csakis német és magyar szövegűeket szabad használni. Az épületek és ajtók feliratai ezentul nem csupán német, hanem német és magyar nyelvek lesznek.

Egyház és iskola.

Dicsőfi József többsége a püspök-választásban.

A most folyó püspök-választásban legutóbbi híradásunk óta megszavaztak és pedig Dicsőfi József egyházkerületi főjegyzőre a következő egyházak:

Déaványa 5 szavazattal, Czégenyvárad, Darnó, Győrtelek, Hermánszeg, Keér, Keérsemlén, Kiszekeres, Milota, Panyola, Pusztadaróc, Ricsé, Tunyog, Tyukod, Kisvárd, Veresmart, Kékcse, Ocsvapatáti, Nagydobos, Szentmiklós, Sima és Batiz egyház egy-egy szavazattal. Legújabbán ismét tehát 26 szavazatot kapott Dicsőfi József.

Sertő közönyösség.

— A „Debreczen“ eredeti tárcája. —

Irta: Oktave Mirbeau.

Két hosszú órája gyalogoltunk már a mezőn, a napon, mely tüzeső gyanánt szakadt le ránk; verejték folyt alá egész testemen és égető szomjuság győzött. Hasztalan kerestem valami kis eret, melynek friss vize ott szokott eseregdegni a füv közt, avagy patakot, mely pedig gyakori a vidéken. Készségbe voltam esve, a nyelvem kiszáradt, a torkom égett.

— Menjünk arra a tanyára, mely amoda látszik, mondta a pajtásom, Miklós apótól pompás tejet fogunk kapni.

Átmentünk egy széles töltésen, melynek a rögei vorhenyes porrá valtak a lépteink alatt, majd egy zabtábla mellett haladtunk végig s egy lankásra érünk, hol tehének heverésztek az almafák alatt. A lankas végén volt a tanyai lak. A négy rozoga épület által képezett udvarban egyetlen élő lelket sem találtunk, kivéve a szemétdombon kapargáló tyukokat. Miután hasztalan nyitogattuk a zart és eltorlaszolt ajtókat, a pajtásom így szólt:

— Bizonyosan künn vannak a földiken. Kiátozni kezdett: Miklós apó! Hé, Miklós apó!

Senki sem felelt.

— Hé, Miklós apó!

Ennek az újabb kiáltásnak csak az lett az eredménye, hogy a tyukok felrebbenve hangos kockodással futottak szabadszél.

— Miklós apó!

Végképp lehangelve már komolyan

arra gondoltam, hogy megyek a lankásba és megfejek egy tehenet, mikor egy vén asszony fanyar, ráncos és egészen kivörösödött feje jelent meg egy félig nyitott padlásajtóban.

— Hogyan? — kérdezte az asszony — maga az Lajos ur? Biz isten meg sem ismerem hamarosan. Bocssánnak meg mind közönségesen.

Egészen látni engedte magát. Fehér főkötő, melynek szalagja a homlokán volt bokrára kötve, fogta körül a fejet; a vállainak egy része és a nyaka, melyeket egész barnára égetett a nap, téglavörösen kändikált elő durva vászon inge alól, melyet egy kurta szoknya szorított össze derekán. Meztelen lábai facipőkbe voltak bujtatva.

Az asszony bezárta a padlásajtót, megigazította a lajtorját, melyen le kellett jönnie, de mielőtt az elsőfokra tette volna a lábát, megkérdezte a pajtásomtól:

— Maga kiabálta az uram nevét?

— Igen, anyókám, en!

— Mit akart tőle?

— Nagyon meleg van, megsomjaztunk s egy köcsög aludt tejet akartunk tőle kérni.

— Várjon, Lajos ur, mindjárt lemegyek.

Lassan lejött a lajtorján, kattogtatva facipőit.

— Miklós apó nincs itt? — kérdezte tőle a társam.

— Bocssánnak, — felelte az anyóka — itt vén. Ah, istenem, igen. Itt van szegény, de hát nem mozdulhat, ma reggel tettük koporsóba.

Félszáz letartóztatás.

Munkában a rendőrség.

Tiszta lesz a nagyvásár.

Nagynapok előtt áll most a debreceni rendőrség. Itt vannak a nyári országos vásárok. Debrecen városa pedig vásár alkalmával, tele mindenféle zsebmeteszövel, hirhadt tolvajjal, akik messze földről sereglenek ide a busás „jóvedelem“ kecsegtető reményességével.

A debreceni rendőrség okulva a multak tapasztalatain, nem engedi most, hogy a vásáron ismét rendes szokás szerint annyi büntény, lopás, rablás, zsebmetészés történjen.

Ezért jó előre igyekezett megakadályozni a vásárok hirhadt alakjainak garázdalkodását. Mile Pál rendőrfogalmazó volt az a genialis gondolat, amelyet ha pontosan végrehajtanak, egyszer és mindenkorra véget vet a debreceni vásárok hirhadt, de szomorú nevezetességeinek.

Az eljárás egyszerű és radikális: összefogdoszák mint azokat az alakokat, akik csak a legkisebb gyanura is alkalmat adhatnak és lecsukják, vagy jó messzire eltoloncolják. Ezzel azután ártalmatlanokká lesznek az egész vásár tartamára.

A radikális eljárás teljes szigorúságában kezdetét vette, amennyiben a tegnapi nap folyamán több mint félszáz többkevesebb gyanús alakot tartóztattak le.

A letartóztatottak számára tágas helyiségekről gondoskodtak, akiket pedig lehetett azonnal haza, vagy pedig jó messzire toloncolták.

Éjjel nappal folyik a rendőrségen ez irányban a lázas munka.

Sok hirhadt egyéniség került így hurokra. Szóval a rendőrség radikális eljárása alaposan bevált — tiszta lesz a hirhadt debreceni nagyvásár.

A mult éjszaka is szép eredménnyel végezte a rendőrség munkáját. Körülbelül husz gyanús egyént állítottak elő a bűnügyi osztályra, akik közül többen a legveszedelmesebb vásári tolvajok. Így két hajduböszörményi illetőségű nőtestvér, Ósz Varga Julit és Klárát, akik mindketten veszedelmes egyéniségek, sőt a vértől sem riadnak vissza. Előbbi már tizenhét évet, utóbbi pedig nyolc évet ült a márianosztrai fegyházban különböző véres rablási dolgok miatt.

E közben egészen leszállott. Miután homlokát megtörülte, melyen nagy csöppekben folyt alá a vere ték, hozzá tette:

— Igen, Lajos ur, Miklós apó meghalt. Tegnap este érte utól a halál.

Amint elszomorodott arcunkat meglátta:

— Nem tesz semmit, épen semmit — mondta. — Lépjének be és pihenjenek egy kissé egész kényelmesen, addig előkerítem a mire szükségük van.

Kinyitotta a ház ajtaját, melynek a zárja kétszer rá volt fordítva.

— Tessenek uraim és ne feszélyezzék magukat egy cseppet se; csak úgy, mint otthon... Nézzék, itt van Miklós apó.

A füstös meszergerenda alatt, a mogorva nagy szoba végében, két ágy között két székre téve fehér koporsó állott csipkés szemfődéllel leterítve, rajta egy réz keresztel és szentelt barkával. A koporsó lábánál kis asztalon gyertya égett, mellette barna pamacs, melylyel a hallottat időnként befecskengették. Miután keresztet vetettünk magunkra, mi is egymásután használtuk a pamacsot s azzal minden szó nélkül helyet foglaltunk a nagy asztalnál s megdöbbenve néztünk egymásra.

Az anyóka csakhamar bejött. Nagy óvatossággal egy hatalmas köcsögöt tartott a kezében, melyet e szavakkal tett elébünk:

— Torkig ihatják magukat. Ennél jobbat és frisebbet kívánni sem lehet.

Mig bögréket rakott az asztalra s elővette a kosárból a jó barna kenyert, a pajtásom megkérdezte tőle:

— Rögóta beteg volt Miklós apó?

— Nem a, Lajos ur, felelte az anyóka. Az igazat megvallva, egy idő óta nem érezte

Az elfogottak között van továbbá egy öreg eltöpörödött asszony, Grósz Eszter, aki a nyolcvanadik évét járja, de azért még tréfált is a rendőrséggel.

— Becsületes, tisztességes leány vagyok, csak s egény — mondta a vén boszorkány — ifj. Orosz László rendőrfogalmazónak.

Később aztán kiderült, hogy az öreg hölgnél kilencvennyolc korona készpénz van és hogy veszedelmes „falazó”, aki már rengeteg büntetést töltött ki.

Természetesen őt is lecsukták és az eljárást megindították ellene.

Az igazi meleg nap azonban a vasárnap lesz a rendőrségnek. Ekkor nemcsak a készületben levő rendőrök, de különítmények is fognak cirkálni a város környékén.

Remélhető azonban, hogy a derék rendőrség év alkalommal is meg fog felelni kötelességének. Most bizony a haladó időknek a bünesetek aránszáma is evvel együtt a rendőrség munkája is megjobboldik.

Lépést kell tehát a debreceni rendőrségnek is tartani a többi városok bünygyi intézkedéseiről. A modern vidéki város bűnygykörben Mile Pál genjális ujjítása minden esetre megbecsülendő. Áldásos voltát a következmények fogják megmutatni.

A felrobbant léghajó.

Merénylet idézte elő a katasztrófát.

Bülow buzdítja Zeppelint.

Friedrichshofen, augusztus 7.

Gróf Zeppelin Bülow birodalmi kancellártól a következő táviratot kapta:

— Épp most értesültem az Ön léghajójának megsemmisüléséről, de Önt ez a csapás nem fogja elbátorlaltatani. A tapasztalat, melyet ennél a szerencsétlenségnél szerzett, közelebb fogja Önt vinni céljához. Én az Ön munkáját teljes szívemből támogatni fogom.

Bülow.

magát jól. A tüdője bántotta, a vér, azt hiszem. Tegnapelőtt fehér lett mint a fal, majd violaszínű, majd megint fekete, meg aztán fakó, mint a halál.

— Hát nem hozatott neki orvost?

— Nem bizony én, Lajos ur, mit is csinált volna vele az orvos? Jóformán nem is volt beteg. Járt-kelt s tett-vett a fiukkal. Én tegnap vásárra mentem s mikor haza jöttem, ott találtam őt az asztalnál ülve, fejével az asztalon s a két karját alálógatva. Szólottam hozzá, nem felelt, megráztam, nem mozdult. A mint még egyszer megráztam, hirtelen levágódott a földre; fekete volt, akár a szén. Biz isten, ez az ember meghalt. Ne feszélyezzék magukat, van még elég... Most nem köpülünk vaját.

— Ez nagy csapás! — mondám.

— Mit akar! — felelte az anyóka. A jó isten akarta így, bizonyára.

— Hát nincs senkije, aki virrasztana mellette? — kérdezte a társam. — Hát a gyermekei?

— Oh, nem kell félni tőle, hogy megszökik a szegény ember. És aztán a fiuk a réten vannak szénát gyűjteni. Ezért nem hagyhatjuk félbe a munkát... Az ugy sem támasztaná őt fel, ugy-e, hiszen meghalt.

Kiittuk a tejünket s szépen megköszönve, ott hagytuk az anyókat. Egészen meg voltunk zavarodva; nem tudtuk, bámuljuk-e vagy kárhoztassuk ezt a paraszt érzéketlenséget a halállal szemben, mely pedig vonításra készíti az ebet s zokogásra, panasza változtatja a madarak dalát az elpusztított fészek láttára.

Berlin, augusztus 7.

(Saját tudósítónktól.) Az Aerepress Corresp.-nek jelentik:

A szerencsétlenség, mely Zeppelin léghajóját érte és évek óta fáradozásainak gyümölcsét egyetlen pillanatban megsemmisítette, azt a gyanút kelti, hogy a katasztrófa előkészített merénylet a következménye volt. Akinek volt alkalmja Zeppelin-féle léghajó bonyolult gépezetébe beletekinteni, annak okvetlenül arra a meggyőződésre kell jutni, hogy a motor gyújtókészülékeivel könnyelmű játékot űztek és az idézte elő a katasztrófát.

Zeppelin már a legcsekélyebb nyoma sem látszik a levertségnek. A gróf állandóan jó kedvű és élénk társalog környezetével. Megint serényen dolgozik. Legelőször is a II. számú modelljét akarja újból elkészíteni, hogy azzal kísérleteit tovább folytassa.

Szentpáli Béné Amerikában.

Megerősítették diplomáját. Columbusban orvos.

(Saját tudósítónktól.) Pár évvel ezelőtt igen kedvelt alakja volt a debreceni uri társaságoknak dr. Szentpáli Béné. Nagy tudású orvos volt, városzerte szerettek, de pályafutását megszakította költséges életmódja. Nagy uri passziói teljesen felemésztették meglehetősen nagy vagyonát, úgy hogy később adóságokba verte magát, melynek nyomasztó terhe elől aztán külföldre ment családjával együtt.

Étől kezdve nagyon változatos életet élt. Kezdetben Japánban kereste meg orvosi tudományával a kenyerét, de aztán onnan is kivándorolt s felkereste a modern ígért földet, Amerikát. Kezdetben ott egy kis magyar ujságot szerkesztett, ennek a foglalkozásnak a keresete azonban nagyon kevés volt a megélhetésre, úgyhogy rövidesen felhagyott vele és New-Yorkból távozva Columbusban telepedett le. Itt már orvosi tudományából élt. De az amerikai hatóságok nem akceptálták Magyarországon szerzett diplomáját és arra kötelezték, hogy az amerikai egyetemeken valamelyikén is tegye le az orvosi vizsgálatot.

Dr. Szentpáli Béné nem olyan ember, aki ilyen kis akadályoktól visszariadna. Szépén letette a jenkit elől is a vizsgát még pedig sikerrel. Erről emlékezik meg az amerikai Magyar Hirmondó című ujság a következőkben:

A közelmúlt napokban tartották meg Columbusban az orvosi vizsgálatokat. Ez alkalommal, miután a vizsgálatot kitűnő sikerrel kiállotta, megerősítették a diplomáját dr. Szentpáli Benjamin honfőrsünknek, ki jelenleg Lorainban működik. Dr. Szentpáli az előtt Debrecen városának volt főorvosa és iskolai orvos, valamint egészségtan tanár volt az ottani ref. főiskolában. Amerikai sikeréhez őszintén gratulálunk.

Igy most már Szentpáli végleg letelepedhet Amerikában s fényesen megélhet diplomájából, mert Amerikában valamivel jobban honorálják az orvos munkáját, mint nálunk, szép Magyarországon.

A lépfenés hus.

A rendőrség vizsgálata.

(Saját tudósítónktól.) Ebben az infektívval telt világban, mikor erről is, arról is veszedelmes járványokról érkezik híradás, a közegészségi szolgálatokat ugyancsak megerősítik, nehogy a lakosság körében gyakran

előforduló mulasztások, vagy éppen szándékos kósságok végzetes következményekkel járjanak.

E téren a debreceni rendőrség valóban feladata magaslatán áll. Számtalan közegészség elleni kihágás foglalkoztatja most is a rendőrséget, ami kétségtelenül a rendőrségi közegek buzgalmának a jele.

Ezen eljárások között legsúlyosabb az a vizsgálat, melyet tegnap indított a rendőrség. A bűnygyosztályhoz ugyanis esőtörtökön este bizalmas feljelentés érkezett, hogy az egyik Vendég-utcai házban a lakók döglött húst áru-ítanak. A feljelentő elmondta, hogy az ott lakó R. A. asszonynak elhullott egy tehene. Az asszony fogadott egy mészárosot, azzal feldarabolta a tehenet és húsát potom áron szegény embereknek eladogatta.

Hasonló vádat emelt a feljelentő az ugyanott lakó Sz. M. nevű iparos ellen, akit azzal vádolt, hogy elhullott süldőjének a húsát adta el egy hentesnek.

Pavay ügyeletes rendőrtisztviselő a feljelentés nyomán erélyes vizsgálatot vezetett be annál is inkább, mert az a gyanu merült fel, hogy az állatok lépfenében hullottak el. Már pedig ez a veszedelmes állatbetegség az embert is megfertőzi.

A rendőrbiztos azonnal házkutatást tartott a gyanúsítottaknál, de az elhullott állatok húsának csak nagyon csekély részét találta meg már az istállóban elrejtve. Ezeket elkoboztatta. Hogy hova tünt el a nagymennyiségű hús, arra nézve a gyanúsítottak kitérő választ, illetve vallomást tettek. Eppen ezért a rendőrség szigorúan folytatja a vizsgálatot. Az elkobzott húst orvosi szemle alá fogják venni.

Letartóztatott szélhámos.

Pintérségéd mint joghallgató.

Kétes takarékpénztári könyvek.

Jó fogást csinált tegnap a debreceni rendőrség, mikor a vásár előtti nagy razziák egyikén elfogott a Csokonai-kertben egy nagyobb szabású szélhámóst. Nem tudni az illetőről, hogy kezdő-e ezen a téren, vagy már megrögzött notórius alak.

A rendőrség most folytatja a titokzatos szélhámos ügyében a nyomozást, táviratilag értesítvén az ország összes rendőrségét. Valószínű tehát, hogy a rendőrség rövid idő alatt teljesen tisztában lesz a szélhámossal.

A szélhámos elfogatása a hajnali órákban történt. Először fel sem vette az egész dolgot és egész elfogólatlanul felelt az őt igazolásra szólító rendőrtisztviselő kérdésére.

Demjén Endre joghallgatónak adta ki magát és személyazonosságát fényképpel és egy 15 000 koronas takarékpénztári könyvvel akarta igazolni. Találtak még nála egy nagyobb összegről szóló postatakarékpénztári könyvet is szintén a Demjén Endre nevére kiállítva.

Orosz László rendőrfogalmazónak mindjárt gyanus volt az egész takarékpénztári könyvecskével való igazolás. A kereszkérdéseinek sulya alatt azután az állítólagos Demjén töredelmes vallomást tett.

Bevalotta, hogy Silay Jánosnak hívják és pintérségéd Aradon. Tegnapelőtt délután érkezett állítása szerint Debrecenbe. A takarékpénztári könyvecskét a vonat egyik félreeső helyén találta.

A rendőrség most az egész országba körözi az állítólagos szélhámos személyleírását és fényképét, mivel felmerült az a gyanu, hogy hírhedt szélhámossal van dolga. Budapest egyik legnagyobb és legösmertebb betörőjét sejtik benne. Természetes, hogy még ez csak gyanu, ami beigazolásra szorul.

A kérdéses takarékpénztári könyv Demjén Endre budapesti joghallgató nevére van kiállítva, egyik esztergomi takarékpénztár által.

Chewreaux és Box-bőr
Amerikai cipők

párja
15 K. 20 K.

Kizárólag

Mandel Lipótnál.

Az Egyetértés dal- és zene egyesület ünnepe.

Zászló felavatási ünnep.

(Saját tudósítónktól.) Már alig egy hét választ el bennünket azon nagy szabású ünnepektől, melyeknek keretében az Egyetértés díszszíniját fogják felavatni.

A zászlónak, melynek terve a helybeli máv. műhelyben készült, művészi kivitele pedig a budapesti Obermayer céget dicséri. Egyik oldala fehér, másik oldala pedig piros lesz, a következő himzett feliratokkal ellátva: A debreceni máv. műhely kebelében fennálló „Egyetértés“ önképző dal- és zene egyesület 1908. Másik oldalán az egyesület következő jelképe olvasható: Egyetértés tartsa össze, Honszeretet lelkesítse a magyart!

A zászló minden részében hazai gyártmány. A napokban érkeznek meg a egyik főtéri kirakatba közszemlére lesz kiállítva.

A zászló avatására több fővárosi s vidéki dalárda s 4 zenekar érkezik, melyek 16-án a városi színházban, a helybeli 6 dalárda támogatásával dal- és zene versenyt tartanak.

A hangverseny művészi sikerére, garancia úgy a helyi, mint az érkező dalárdák multja, melyek egyenként többszörös versenytájak tulajdonosai.

A rendezőség 5 darab művészi s igen értékes díjat szerzett a versenyők számára, melyek 2 főtéri üzlet kirakatában láthatók s a nagyközönség általános tetszésével találkoznak.

A szerenádok után a dalosok ismerkedési estére gyűlnek össze a központi szálloda vendéglőjében.

Tizenhatodikán megy végbe a tulajdonképeni zászlóavatási ünnep, melynek sorrendje lesz:

Reggel zenés ébresztő, délelőtt díszfelvonulás és zászlóavatási ünnep a városház udvarán, délután 2 órakor díszbéd a Bika szálloda dísztermében, délután 4 órakor nagy hangverseny a debreceni színházban, este 8 órakor pedig táncmulatság a Dobos pavillonban.

Az ünnepek sorrendje a 14-iki estén a Kistemplom bástyatornyán tartandó toronyzenével kezdődik.

Szombaton, 15-én érkezik különböző városból több száz dalos, kiket az Egyetértés tagjai ünnepélyesen fogadnak.

Ugyanaz nap estélyén szerenáddal tisztelik meg Uhlarik Béláné urat, aki a zászlóánya tisztét tölti be, valamint a védnököt.

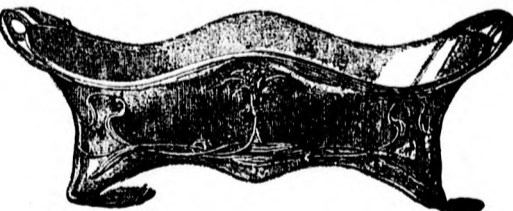
Mindennap korán reggel megjelenő lapunk előfizetési ára egy negyedévre 3 korona. Megrendelhető Arany János-utca 2.

**Órák, ékszerek!
ezüstművek!**

**Vásárra utazók
figyelmébe!**

Országszerte híres olcsó árak!

Legszolidabb kiszolgálás!

Az ékszer- és ezüstműves munkák remekei, a világhírű prázisions órák, (melyek másodperc pontossággal járnak) állandóan óriási választékban vannak
o o o felhalmozva raktáron. o o o

Menyasszonyi kelengyék,
alkalmi ajándéktárgyak, a legmesszebb
menő igényeket kielégítő pazar kiállítá-
o o o o o tásban o o o o

Löfkovits Arthur és T^{sa}

több mint negyedszázad óta fennálló magyarországi legnagyobbilnomfi fizetésben

Számos kitüntetés a legmagasabb helyekről.

Hírek.

Motesiczky bucsuja az állomásom.

Tegnap reggel a 9 órai gyorsvonattal hagyta el a várost Motesiczky Hugó, ki közel husz év óta működött tiszteletben és szeretetben itt az államvasutak javára a debreceni üzletvezetőség I. osztályának az élén, mint széles tudású és kiváló kapacitású vezetője az üzletvezetőség jogi ügyeit lebonyolító osztályának.

A búcsú rendkívül meleg és megható volt. Kollégái és tisztelői nagy számban jelentek meg a pályaudvaron.

A búcsúzó titkár neje és két leánya részére az I. osztály nevében egy küldöttség hatalmas bokrétát nyújtott át. Mikor a vonat elindult, a zsebkendőket lobogtató széles tömegben nem maradt szem, amelyben köny ne ragyogott volna. Megható volt, hogy a szolgálat által le nem foglalt vasuti altisztek és munkások is ott tolongtak a búcsúzó titkár kocsija előtt.

Motesiczky távozása nagy veszteség a debreceni vasutasságra, mert mint osztályfőnök gavallér gondolkozású volt alárendeltjeivel szemben és minden rendű és rangú vasutasnak meleg szívű igaz barátja és tanácsadója.

— **Ülés a vármegyén.** Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága augusztus 10-én hétfőn délelőtt tartja ülését, melyen a rendes havi jelentéseket terjesztik elő a közigazgatás állapotáról.

— **A király adománya.** Nagykanizsáról írják, hogy a király a tapolcai tűzkárosultak részére négyezer korona segélyt adományozott magánpénztárából.

— **Mérnökök vándorgyűlése Debrecenben.** A magyar mérnök és építész egyesület október 4-én Debrecenben tartja vándorgyűlését. A gyűlés céljaira tegnap kérték el a városháza dísztermét. — A kérésnek a polgármester készséggel eleget tett.

— **Hajdúhadház veszedelme megszűnt.** Hajdúhadházi tudósítónk telefonálja: A kúteges tifusz, amely oly fenyegetően lépett fel, már csaknem teljesen megszűnt, — Mindössze két beteg van még, azonban hétfőn azok is elhagyják a járványkórházat.

— **Borus Lajos lelkész meghalt.** Egy puritán, hivatásának élő lelkész halt meg tegnap. Borus Lajos nyugalmazott tiszalöki ref. lelkész tegnap reggel Eötvös-utcai lakásán csendesen elhunyt. Haláláról a következő gyászjelentést kaptuk: Mély fájdalomtól megtört szívvel tudjuk a felejtetetlen jó férjnek, szerető jó apának, testvérnek és rokonnak Borus Lajos nyugalmazott tiszalöki ref. lelkésznek folyó hó 7-én, reggel negyed négy órakor, életének 79-ik, boldog házasságának 50-ik évében, hosszas, súlyos betegség után történt gyászos elhunytát. Kedves halottunk hűlt tetemei folyó hó 8-án, délután két órakor fognak a ref. egyház szertartása szerint az Eötvös-utca 25-ik számú házuknál tartandó gyászima után Tiszalökre szállíttatni. Tiszalökön a temetés folyó hó 9-én, délután két órakor lesz a ref. parokhiáról s az ottani családi sírboltban fog örök nyugalomra tetetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat s az elhunytaknak lelkészársait szomorodott szívvel meghívjuk. Debrecen, 1907 augusztus 7. Áldás és béke drága poraira! Bánatos neje özvegy Borus Lajosné szül. Baksay Mária. Gyermeke Dániel nejevel, besenyői Szabó Amáliával. Testvére Borus Mária özv. Kulcsár Imréné gyermekeivel. Valamint számos rokonok nevében is.

— **Pályázók utépitésre.** A kereskedelemügyi miniszter, amint ismeretes, elrendelte a Debrecen és Eger közötti törvényhatósági utépitését s az épitésre a pályázat kiírását. — A pályázat határideje tegnap járt le s azt tegnap bontották fel városházán. A munkálatokra négyen pályáztak: Bán Ernő Egerből, Rossi P. Lajos Debrecenből, Léhmann László Debrecenből, Gál Sándor Debrecenből. — A négy ajánlatot a bizottság kiadta az államépitészeti hivatalnak, amely ki fogja számítani, hogy melyik a legelőnyösebb ajánlat.

— **Elhunyt jegyző Magyar János,** Hajdúsámsón község aljegyzője 46-éves korában augusztus 6-án este szívizékhűdés következtében hirtelen elhunyt.

— **Ember a csatornában.** Nagymihályról írják, hogy egy a közkórház mellett lakó uriaszony két éjszakán át nem birt aludni, mert idegenszerű, fájdalmas jajkiáltások zavarták, melynek forrását nem tudta kikutatni. Végre a rendőrséghez fordult s ez kikutatta, hogy a panaszos szó a ház mellett elvonuló esőcsatornából került fel. Feltörték a csatornát s egy félig holt asszonyt húztak ki onnan, aki a kórházból a csatornán át akart menekülni, de hason csuszva oly keskeny helyre került, ahonnan se visszafordulni, se előre jutni nem tudott. Két napig volt ebben az irtózatoss helyzetben s a patkányok már a jobb lábát s a két kezét félig lerágták. Reménytelen állapotban vitték vissza a kórházba.

— **Lopják a guti fákat.** A bécsi Eisler-cég, amely tudvalevőleg bérbevette a guti magfák kihasználási jogát, egyik megbízottja Krpán Balázs által feljelentést tett a hajdúsámsóni esendőrségen azért, mert a guti levágott fákat az utóbbi időben sűrűn lopkodják. A esendőrség ki is nyomozott három fatolvajt Ladányi Sándor, Bartha István és Fábán Imre személyében, akik ellen az eljárás megindult.

— **Szerencsétlenség a vaggongyárban.** A Máv. gépjavitó műhely telepén tegnap szerencsétlenség történt. Estók János munkás balkezének három ujját a fagyalupa lemetszette. Sérüléseivel beszállították a közkórházba. A szerencsétlen saját gondatlanságának áldozata.

— **A felszámoló közöskönyha.** Tudvalevő, hogy a Debrecenben megalakult közös könyha minden irányban csődöt mondott. A közöskönyhaszövetkezet fel is mondta a felszámolást, amire a több mint 10.000 koronás deficit kényszerítette. Ezzel áll kapcsolatban az a rendkívüli közgyűlés, melyre a következő meghívót vették: **A felszámolás a'att álló „Debreceni közöskönyha szövetkezet“ folyó hó 17-én d. u. 3 órakor a Kereskedelmi Akademia női keresk. tanfolyam tantermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az összes tagok (a kilépettek is) ezennel meghivatnak. A felügyelő bizottság. — Tárgy: A felügyelő bizottság jelentése az eddig átvizsgált számadásokról és az ott talált szabálytalanságokról. Jegyzet: Igen kérjük a megjelentést mert minden tag ez által saját érdekeit védelmezi meg.**

— **A snájdig tiszthelyettes.** Temesvárról jelentik lapunknak: A lugosi tüzérezred egyik tiszthelyettese majdnem zendülést támasztott a temesmegyei Sistarovec községben. A manőveren levő ezred nevében tizenegy kocsit követelt fuvarozásra a falu jegyzőjétől. De ez csak hetet birt neki adni. A tiszthelyettes dühbe jött és kivont kard-

jával rohant az országuton járó szekerekre, melyek buzát szállítottak. A szekerekről lelépték a terhet, minden szó nélkül elcipelték a kocsikat magukkal. A községben óriási felháborodást támasztott ez a snájdig katonatempó, az emberek vasvillákkal, kaszákkal rohantak a tiszthelyettes után, de ez nyalkán ellovagolt, úgy, hogy a nyomába se értek. A járási szolgabíró jelentést tett a dolgról a temesvári hadtestparancsnoknak.

— **A város színészei.** Solymosi Élek, a debreceni színiiskola igazgatója a következő beadványt intézte tegnap a városhoz: „Van szerencsém Debrecen városában szeptember hó 1-én meguyitandó, nyilvánossági joggal felruházott Színésziskolában két szegénysorsu debreceni illetőségű növendék számára tandíjmentes kiképzést felajánlani. A tandíjmentesség megszerzésének jogát a város elbírálására óhajtanám bizni, amennyiben én sanktól sem kérek szegénységi bizonyítványt s rá nézve csak két szempont lesz irányadó, hogy tudniillik az illető növendékjelölt felmutatja-e a város ajánló sorait és hogy a színészethez van-e tehetősége. A tanács legközelebb fog dönteni.

— **Leégett buzatermés.** Hajdúböszörményből jelentik: Idősebb Papp Mihály birtokosnak a határban fekvő nagyapródi tanyáján gépelés közben 300 keresztbuzáját pusztította el a tűz. A tűz keletkezésének okát nem tudják. — Azt hiszik, hogy agépből kipattant szikrától gyultak meg a kereszték.

— **A szabadkai mészáros-haró.** Szabadkáról írják: Tegnap este árultak utoljára húst a szabadkai városi mészárszékekben. Tegnap két marhát és két borjut vágtak le a közvágóhídon. A miniszteri rendelet értelmében a csontoktól elválasztották a húst s úgy mérték a tiszta húst. Sok szabadkai mészáros segített a város mészároslegényeinek s előre örültek annak, hogy a próbavágás bebizonyítja, hogy nyomtaték nélkül nem lehet a húst olesón adni. De tévedtek, mert a város a tegnapi hus árakat a következőkben állapította meg:

marhabus:	bélszin	1 K 28 fill.
	pecsenyehus	1 " 20 "
	I. rendű leveshus	1 " 12 "
	II. " " "	1 " 04 "
	paprikás hus	— " 96 "
	zsigerek és velő-	
	csont	— " 40 "
	Borjúhus hátulja	1 " 48 "
	eleje	1 " 28 "

A rendőrség a legnagyobb szigorúsággal akarja ellenőrizni a husvágókat és mészárosokat.

— **Világlátott cigányprimás.** A fiatal Dobronyi László, az öreg Lászlónak szép reményekre jogosító fia amerikai körutját — hol nagy erkölcsi és anyagi sikerrel működött — befejezte és családja látogatására hazaérkezett. Dobronyi Laci szülővárosában, Debrecenben telepszik le és itt elsőrendű zenekart alakít, melyvel működését már a reánk jövő télen meg is kezdi. Így Debrecen városa ismét szaporodik egy előkelő és kitűnő cigányzenekarral.

— **Ongyilkos állomásfőnök.** Érdéről jelentik, hogy Aussenek Károly déli vasuti állomásfőnök pilanatnyi elmezarban agyónlőtte magát.

— **Bali Mihály jubilál.** Faddon jubileum van. A falu nevezetessége, Bali Mihály mesterségének a hóhérságoak harmincas évfordulójához érkezett. Akkor történt, a maglaji férfúrdó alkalmával, Boszniában, hogy Bali Mihály egy terebélyes kőrisfára kötött fel hat béget. Olyan ügyesen, hogy mindenki megcsodálta, milyen hamar végzett velük. Ahogy kiszenvettek, valóságos akasztófahumorról csak ennyit mondott:

— No most beszélhetek baránykáim.

Ez volt az első lépés a karrier felé. A mint Kozarek meghalt, Kozma főügyész Balit nevezte ki hóhérrá, aki azóta számos alkalommal bizonyította be azt, hogy hivatott a pályájára. Hogy a mai jubileum keretei

azért nem lesznek különösen bőkek, mondanunk sem kell.

— **Az Angol Királynő szálloda** tulajdonosa Kaszás János ur alaposan megmutatja, hogy egy ügyes vendéglős mit teherenhet rövid idő alatt. Holnap szombat f. hó 8-ától kezdve naponta modern mozi lesz a világhírű Edison r. társaságtól belépti díj nélkül. Kezdeté 9 órakor este. Beleszámitva a jó étel és italokat és jó kiszolgálást. Az Angol Királynő szálloda a legkedveltebb családi mulatóhely városunkban, ahol nagy költekezés nélkül kitűnően lehet szórakozni.

— **Utazás a levegőbe.** Sátoraljaújhegyről írják lapunknak: Tegnap reggel nyolc órakor hatalmas léghajó jelent meg a város felett. A Magas-hegy mögöl került elő s lassan délkelet felé vette útját. Mikor a város közepe felett volt a sárga színű léggömb, fehér kosárban egyenruhás alakokat láttak azok, akik látcsővel kísérték röplését. A léghajóból Károlyfalván papírszalagon levelet eresztettek le, melynek borítékján németül ez állott:

Felbontandó! Kérem, tegyék a postára. A portót megtérítjük.

A levélben levelezőlap volt, melynek címodalán ez állott:

Szerencse fel! Kürt Lujza kisasszonynak, Boroszló. Berlinből hétfőn délelőt indultam, Sátoraljaújhegyen szerdán 7 óra 45 perckor reggel 3400 méter magasan. Dr. Steinfeld.

A léghajó, amelyben galíciai katonatisztek s néhány egyetemi tanár ült, Nyiregyházán szállott le.

— **Mózes élete című bibliai történet** kerül bemutatásra a Lifka Bioskop színházában a vásártéren, ma szombat augusztus 8-án este a 9 órai előadásban és azonkívül még a dustartalmu érdekes, tanulságos és meglepő itt még nem látott teljesen új műsort. Vasárnap és hétfőn augusztus 9-10-én az országos vásár alkalmával az előadások délelőt 9 órakor kezdődnek és a műsor ez alkalommal változatos lesz, az esti előadásokon pedig a rendes hirdett műsor kerül bemutatásra.

*A legdivatosabb sétabotok
Mentze Henrik áruházában a
legolcsóbbak.*

Távirat és telefon.

Merénylet egy miniszter ellen.

Madrid, augusztus 6.

A belügyminisztérium egyik röviddel ezelőt elbocsátott hivatalnoka a belügyminiszterre, amidőn ez kilépett házából, hogy hivatalába menjen, nagy gipszdarabot dobott, amely a minisztert lábán találta. A merénylőt letartóztatták. A miniszter sebe jelentéktelen.

Argentína és Brazília.

London, augusztus 7.

A Daily Mail jelenti Washingtonból: Legközelebb egy bizottság által kidolgozott tervet fognak az argentiniai kongresszusok elé terjeszteni, azzal a javaslattal, hogy Argentína hét millió font sterlinget fordítson flottafegyverkezésekre. Jól értesült körökben azt hiszik, hogy mihelyest a kongresszus ezt a tervet elfogadja és a flottaszaporítás költségeit megszavazza, Anglia közbenjárásával el fogják simítani az Argentína és Brazília közt fölmerült konfliktust, anélkül hogy az egész megszavazott összeget el kellene használni.

A török kormányválság.

Konstantinápoly, augusztus 6.

A tegnapi hatti humajun által szentesített miniszteri listából csak Zia basa pénzügyminiszter hiányzott, aki az előbbi kabinetben ugyanezt a tárcát töltötte be.

A Matin-pöre.

Agens, augusztus 6.

Az esküdtbiróság Danglost, a Matin kiadóját Chamie volt miniszter ellen szóló rágalmozó cikk megjelenésére és 50.000 frank kártérítésre, ezenfelül pedig az ítéletnek 200 lapban való közzétételére kötelezte. Téryt, a cikk szerzőjét fölmentették.

A párisi munkásharc.

Páris, augusztus 6.

A Seine szindikátusok egyesülése közli a sajtóval, hogy tiltakozik a prefektus által a munkástörszédéről való kizárás ügyében tett intézkedés ellen, amely a maga önkényességével még jobban meg fogja acélozni a munkások érdekközösségének érzését. Az egyesülés másik helyiségben folytatja működését.

Verekedő püspökök.

Berlin, augusztus 7.

Kievből táviratozzák: Az itteni missziókongresszuson csunya összeveszés támadt orthodox és óhitű püspökök között. Huldigánoknak és gazembereknek címezték egymást és kiesibemult, hogy verekedés nem támadt, melynek csak nagyneheze tudták elejét venni.

A leégett város.

Donaueschingen, augusztus 7

A tűz egy órnagy lakásán keletkezett, hol egy gyermek gyufával játszott. A városházán az összes iratok elégték. A lakosságon nagy kétségbeesés vett erőt. A telekkönyv is elégett. Fürstenberg herceg szükségakásul összes épületeit felajánlotta. Egy másik verzió szerint az idézte elő a katasztrófát, hogy egy padláson a széna magától meggyuladt.

Vasuttarifa háboru.

Budapest, augusztus 7. A magyar és az osztrák államvasutak között nagyjelentőségű tarifaháboru ütött ki. Az osztrák vasutak a magyar mezőgazdasági cikkektől megvonták az átmeneti tarifát, mire a magyar vasutak ugyanezt tették az osztrák iparcikkekkel szemben. Az osztrák gyárosok és iparosok most Magyarország megkerülésével igyekeznek szállítmányaikat keletre továbbítani.

Nagy tüzvész.

Pozsony, augusztus 7. Mezekény községben óriási tüzvész pusztított. 46 ház leégett. Száznál több család lett hajléktalan. Azt hiszik, hogy a tűz gyújtogatásból keletkezett.

A tapolcai tüzvész.

Budapest, augusztus 7. Darányi miniszter meglátogatta a leégett Tapolca községet és a tűzkárosultaknak állami segítséget helyezett kilátásba.

A kliens bosszúja.

Kecskemét, augusztus 7. Virányi Lajos ügyvédet Dukai György nevű kliense a nyílt utcán megtámadta és lelőtte. — A lövés nyakán találta az ügyvédet és életveszélyesen megsebesítette. A merénylőt a járőrök elfogták és átadták a rendőrségnek.

Közgazdaság.

A hadseregszállítások és a gazdák. Az egyes gazdasági egyesületek körében már régóta foglalkoznak azzal, hogy a hadseregi szállítások ügyeinek elintézése, egy külön szervezetre bizassék, mely egyrészt a gazdaközöniséget kellőleg kioktatja a hadseregi szállítások elvállalásánál szükséges eljárásokra, másrészt ellenőrzi a hadsereg részére történő szállításokat. Legutóbb a

komáromi gazdasági egyesület bizottságot alakított, mely a hadsereg számára történő szállítások ügyét intézi. A bizottság elnökévé Kálmán Rudolf főispánt választották meg.

Gyümölcstermésünk értékesítése.

Az idei gyümölcstermés, amely nagy átlagban határozottan jónak mondható, az értékesítés, az eladás és feldolgozás nehéz problémája elé állította a magyarországi gyümölcstermelőket. A gyümölcstermelőknek jelentékeny mérvben segítségükre siet most Darányi földművelésügyi miniszter, aki rendeletben hívta fel az országos gyümölcsészeti biztost arra, hogy a töle telhető módon támogassa a termelőket gyümölcsterményeik értékesítésében. Molnár István országos gyümölcsészeti biztos a miniszter rendeletének megfelelően a magyarországi gyümölcstermelőkhez intézett körlevelében kimerítő felvilágosításokat ad egy általában a gyümölcs értékesítésére nézve, valamint a nyers állapotban nem értékesíthető gyümölcsfelesleg feldolgozása tekintetében.

— Állami kedvezmény ipartelepek részére. Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter a pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök hozzájárulásával az 1907. évi III. törvények alapján, az 1899. évi XVI. törvényekben meghatározott állami kedvezményeket König János, Fleischhauer Mihály és társai nagydísnódi lakosok, ugyanott üzemben tartott gyapjufonó ipartelepe részére az 1908. évi március hó 1-től számítható 5 évre engedélyezte.

Akár szép, akár esős idő.

Ma és mindennap

modern mozi

Az „ANGOL KIRÁLYNÉ” szálloda kert-helyiségben, a világhírű Edison R. társaságtól, első rendű cigányzenével.

Kezdeté este 9 órakor. Beléptidij nincs.

Legkellemesebb szórakozó hely családok részére. — Kitűnő ételek, italok és kiszolgálattól gondoskodva lesz. — Kiváló tisztelettel **Kaszás János** tulajdonos.

Eladó

egy db POLKE-féle 4 lóerejű légszesz-motor teljes felszereléssel együtt. — Értekezheti Debreczen sz. kir. város könyvnyomdájában, ahol a motor üzemben megtekinthető.

Árverési hirdetmény.

A ref. főiskola épületén eszközölt javítások alkalmával kikerült használt anyagok u. m. ajtók, ablakok, üveg falak, mozdó asztalok, vasak és fedél lemezek f. hó 18-án d. u. 3 órakor a Kollégium hátsó udvarán elárvereztetnek, amire a venni szándékozók figyelmét ezenel felhívjuk.

A főiskolai háznagyi hivatal.

Csarnok.**Bosnyákország sárkánya.**

A „Dobreczen” eredeti regénye.

Irta: Tomie Eugén.

67

Csak kevesen érték el épen Skoplját és jelentették a nagyvezirnek levertetetésüket az arnauták árulása folytán.

Husszeinnak nagy zsákmány jutott. Az összes ágyuk, az élelem, a felszerelés, a hadi pénztár, valamint az ellenség sátora, kezébe kerültek. E sátorokban ütött már most ő kemény legényeivel tanyát.

A nagyvezir hallván a sereg pusztulását, csak főhadereje épségével gondolt, amelylyel a szultán birodalmát kellett megvédenie. Más serege nem volt és látván, hogy ezen erővel nem bírja leverni a bosnyákokat, elhatározta, hogy fortélyllyal fog élni. A csata után való nap Ibrahim és Ahmed pasákat Husszeint táborába küldte, hogy a bosnyák bégek kívánságait megtudakolják.

A nagyvezir követei egyenest Husszeinhez mentek, mint a bosnyák nép vezéréhez. Tiszteletteljesen és alázattal jelentek meg előtte, közölvén a nagyvezir üzenetét.

— Jó, — felelte Husszein, meghallván az üzenetet. Mindjárt egybehívom a hadi tanácsot és majd hallani fogjátok a bégek szájából, hogy mit kívánnak ők.

Néhány perc múlva együtt voltak a főbb bosnyák bégek és kapitányok és ő tudatta velük, hogy mit üzent a nagyvezir.

— Urak akarunk lenni a magunk földjén, — kezdte Csengics Alaj bég, a követek felé fordulva — s semmiféle reformot nem törünk az országban.

— Azt kívánjuk, hogy mindig bosnyák legyen a vezirünk — jelentette ki Kulenovics bég.

— Ez pedig ezennel Husszein kapitány legyen, — fejezte be Vidaics Ali pasa.

— Ugy van, ezt kívánjuk — kiáltották mind a jelenlevő bégek és kapitányok, csak Tuzla kapitány hallgatott, maga elé nézván. Látszott sötét arcán, hogy ő most mást kíván, mint társai.

Hadzsi Ahmed észrevette ezt és elgondolta, hogy ez jó jel.

— Az uram a nagyvezir — szólott Ibrahim pasa, azt kívánja, hogy mindezek a kívánságok irásban terjesztessenek eléje.

— Azt is megteesszük — vélte Husszein és odaszólt Ali pasának, hogy jegyezze papírosra a bosnyák uraságok kívánságait. Amit ez meg is tett.

Husszein kapitány kávé és csibukot szolgáltatott föl a követeknek, kik azután visszamentek. Távozás közben a táborban a tuzlai kapitányhoz férköztek és magukhoz intették.

— Láttuk rajtad — szólta bizalmaskodva Hadzsi Ahmed — hogy nem értesz egyet azzal, amit mások kívánnak. Csak okosan viselkedj és nemsokára olyan hirt hallasz a nagyvezirtől, ami örömet fog okozni.

Ez volt az első aranyháló, melyet a vezir a bosnyákok közé vettetett.

Tuzla kapitány ajánlkozott a követnek, hogy hűséget fogad a szultánnak. Másnap délelőtt a nagyvezir tatárja választ hozott a bosnyákok iratára Husszein kezéhez. A vezir azt felelte, hogy a bosnyákok követelése jogos Kieszközli teljesítésüket a szultánnál. De addig maradjanak itt, ahol vannak és ne menjenek a császári sereg ellen, mert az azt jelentené, hogy nem akarnak a szultánnal kibékülni.

Ugyanaz a hírnök titokban levelet adott a tuzlai kapitánynak, hol a vezir azt írja neki, bár jogos, hogy a bosnyákoknak maguk közül való legyen a fejük, aki Boszniát rendben tartja, mégis e helyre nem Husszein kapitány, hanem idősebb, tapasztaltabb férfiú volna való, mint a Tuzlai kapitány. Csakhogy ez-uttal az is szükséges, hogy ez a férfi ne legyen ott Husszein insurgents táborában.

(Folyt. köv.)

Találmányok és fogalmak

Keressük folyton jó és szabadalommal védhető találmányokat átvenni és értékesíteni azonnali magas készpénz fizetéssel vagy nyereségrészesedéssel az egész szabadalom tartósága alatt

Találmányok melyek még nem állnak hivatalos védelem alatt. Általunk eszközöltetnek, illetve megkerestetnek.

Ugyazint minden szabadalomjogos és szabadalomtörvényi ügyekben költségmentesen adunk felvilágosítást.

Ajánlatok intézendők: Patentanwälte Ingenieur Krug und Professor Aquilar Basel (Schweiz) Freiestasse 32.

Szabadalmi hivatal találmányok és szabadalmak eszközölése és értékesítése az összes országokban.

A kérdések duplaportóval látandók el.

Finom és durva

korpát

vaggon számra f. év augusztustól 1909 májusi átvételre legolcsóbban szállít

Horváth Gusztáv

Teleki-utca 79. szám.

Valódi brünni szövetek

az 1908. évi tavaszi és nyári időnyre.

Egy szelvény 310 m. hosszú teljes félkörháló (Kakát, nád-rág és mellény) előfordul, csak	1 szelvény 7 korona
	1 szelvény 10 korona
	1 szelvény 12 korona
	1 szelvény 15 korona
	1 szelvény 17 korona
	1 szelvény 18 korona
	1 szelvény 20 korona

Egy szelvényt fehériszálúhoz 20. — K. — ért. szelvényt fehériszálúhoz 20. — K. — ért. szelvényt selyem-nyálkával, stb. gyári árakon kél a mint megtekintésére és az elvételre mindenütt lemeri postai díjra.

SIEGEL-IMHOF Brünn.

Minták ingyen és bérmentve.

Az előnyök, a melyeket a megáruvó élvez. ha szelvényt fehériszálúhoz kéri, az SIEGEL-IMHOF cég. a gyári piacaon rendelésig, igen jelentékenyek. Szabott, legelőbb árak. Örökös vállalatok.

Minták, ingyenes kizárólag, még a legkisebb mennyiségű is, teljesen friss árban.

Tavaszi és őszi vetések trágyázásához

szuperfoszfátot

és minden egyéb

mütrágyafélét

elismert kitűnő minőségben legolcsóbban szállít

Horváth Gusztáv

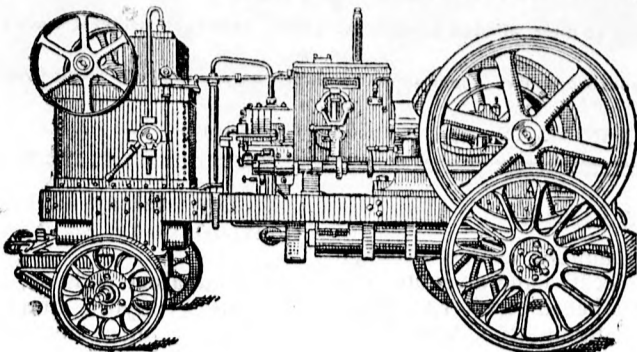
Debreczen, Teleki-utca 79-ik szám.

14—16 éves

kifutó fiúk havi fizetés felvételnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Eredeti „OTTO“ benzín motorok cséplési célra.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.

Saját műhely!
IX. Mester-utca
81. szám alatt.

továbbá benzín-, petrolin-, légszesz és szivógáz motorok faszén, antracit és kocsz tüze-
lésre 1—1500 lóerőig LANGEN és WOLF motorgyár BUDAPEST VI., Váci-körút 59.

FAZEKAS IMRE

Villamos-világítás és Erőátviteli Vállalata az Egyesült Villamossági és Képgyár R. T. képviselője. Iroda Debreczen, Piac-utca 77. szám (az udvarban). — Telefon szám 567.

Elvállal Villamos Világítási berendezéseket, lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére a legszolidabb kivitelben erőátviteli motorberendezéseket. Nyomdák, műhelyek, szivattyúk stb meghajtására a leghasznosabb kivitelben, Telefon és szobacsengő berendezéseket.

Szállít mindennemű szerelési anyagot, csilárokot, dynamó-gépeket, motorokat, műszereket. iv- és izzólámpákat dr. Just Wolfram lámpákat, Tervek és költségvetés díjtalan.

A cséplés kezdetén

ajánlok: gépolajzókat, tömitéseket,

I-ső rendű gépsziját,

buza-minőség-néz és egyéb mérlegeket, általában minden gépészeti cikket

Sesztina Lajos

vaskereskedése DEBRECZEN,
Piac-utca 23. szám alatt.

Mütrágya!

Foszfor, légeny- és káli trágyák! Száritott fekál és száritott sertétrágya! *Elsőrendű szőlőtrágyák* waggonszámra legjutányosabban megrendelhető.

Klár Andor

bank- és áruüzletében

Debreczen,

Miklós-utca 23. sz.

Ugyanott kőszén mész, waggonszámra 1—3 évre, kötésre vásárolható.

Bankosztály!

Törlesztéses, kötvény és váltókölesönöket folyósít.

A modern gyógyszerek között, melyet az orvos leginkább rendel az

idegerősítő MUIRACITHIN

első helyen áll. Az idegbetegek képezik ma az orvosi működés főpontját. Különösen időelötti gyöngye szervezettek, vagy idegbetegek nem hagyhatják figyelmen kívül. Az időelötti idegesség, a túlmunkásság, a kicsapongás stb. következménye és beteggé teszi az egész testet. Ezért aztán a csekély rosszulletnek, mint *étvágytalanság feledékenységre, reszketés, félelem, izgatottság* stb. állandó kísérei az időelötti ideggyöngyességnek. Ne mulassza el tehát senki ily esetben orvosi kezelés alá vetni magát idejekorán s az orvos, mint említettük a „Muiracithin“-ben egy kiváló gyógyszert fog ajánlani. Olvassa el az orvosi véleményeket, melyek kívánatra ingyen és bérmentve megküldetnek. Orvosi rendelvényre minden gyógytárban kapható.

Vezérképviselő Ausztria—Magyarország részére: **Hirschen-Apotheke, Wien VII. Westbahnstrasse 19.** — Gyár: **Handelsgesellschaft Noris Zahn & Cie., Berlin O. 40. Neu Friedrichstrasse 48.**

GLEICHENBERG klimatikus GYÓGYHELY.

(STEIERORSZAG.)

Nyári évad: Május 15-től okt. 1-ig. — Félalpin jellegű kedvezőbb klimatikus viszonyok.

Gyógyjavallatok: Légzőszervek (hurut, asthma, emphysema), szivizom betegségei, idegbajok, rekonvalescencia. — **Gyógyeszközök:** Inhalációs és pneumotherapia, szén-savas fürdők, hidegvizgyógyintézet, gyógy-gymnastika, napfürdők stb.

Gyógyforrások: Konstantin, Emma-forrás Johanniskut, Klausenforrás.

— **Gazdagon illusztrált prospektusokat küld, lakás- és kocsikról gondoskodik — a FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.**

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szög 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beiktatott.
 Apró hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

Előkelő fiatal uriember esinos urhölgy vagy urleány érdeknélküli ismeretségére vágyik. Diszkréció tisztí becsületszó. Leveleket „Rang és szerelem” jelige alatt a kiadóhivatal továbbítja.

Barna fiatalember megismerkedni óhajt olyan esinos érdeknélküli leánnyal, kivel az esti órákban titoktartással néhány kellemes perceket eltölthetne. Levelek „Estére” címre kéretnek a főpostára posterrestante.

Utítársnak nagyobb utra ajánlkozik szerény díjazásért intelligens 25 éves fiatalember. Ajánlatok a kiadóba kéretnek „Louis” jeligére.

Ajánlat.

Raktár világos, tiszta száraz kiadó Lukács Vilmos és Testvérénél Hatvan-u. 5.

Öndódon a Verébdülőben 36 hold föld tanyával, azonnal kiadó, értekezhetni Piac-utca 17.

Kézimunkák készítését a legegyszerűbbtől legdiszesebb kivitelig, distingvált izléssel, nagyon mérsékelt díjazásért készítik. Címek megmondja a kiadóhivatal.

Figyelem!

Figyelem!

Villamos villágítást, erőátvitelt, telefonok, villámhárítók, villamososengők berendezését, javítását, évi jókarban tartását úgy helyben, mint vidéken a legújtanysabban eszközzel
FÖLDVÁRI L.

debreceni első elektrotechnikai gyár villamos szerelési vállalat KOSSUTH-UTCA 1. szám. (Az udvarban). Villamos felszerelési cikkek, műszerek, kerékpárok és alkatrészei legolcsóbb bevásárlási forrása. — Képes árjegyzék ingyen. Telefon: 168. szám. Nálam megrendelt villamos villágítás és erőátvitelnél, csatlakozó vezetékét is rendezek be. Tanuló felvétetik.

Urak és hölgyek, kik sorsjegyek eladása által havi 200—500 korona könnyű mellékjövölemre szert akarnak tenni, forduljanak ajánlataikkal a „Budapesti bank és váltóüzlet Fehér M. és Társa” Budapest, Báthory-utca 6. céghez.

Egy nőtény kanári 4 koronáért eladó. Honvéd-utca 29. sz. a.

Cimbalom pedálos, teljesen új, gazdagon diszitve, gyönyörű hanggal, melynek értéke 500 korona, most minden áron azonnal eladó. Darabos-utca 57.

HÁZAK BÉRBEADÁSA. Széchenyi-utca 50. és Arany János-utca 59. sz. házak, melyeknek bérjövödelme évenként 5000 koronára tehető, 5 évre, évenként 4200 koronáért bérbe kínálatik, ezen bér mellett bérlő köteles még az épületeket kívül belül és a tetőzetet, továbbá padlást, pádimentomot, ablakokat, ajtókat, kapukat, zárat, clozeteket, csatornákat stb. javíttatni, a falakat meszeltetni és festetni, szemetet hordatni és kéményeket sepretni stb. Biztosíték készpénzben 1000 korona kívántatik. Ért. Arany János-u. 59.

Kereslet.

Egy lakatos tanuló fizetéssel felvétetik, Csillag-utca 25. szám alatt.

Tox-cipőgyárba faszeges munkások felvétetnek. Csapó-u. 11.

Teljes ellátást lakással keresek rendes jóravaló izr. családnál 10 éves fiúnak, ne távol a főreáliskolához. Ajánlatokat kérek Héber Adolf Tiszszentimre.

A bőr ápolása kötelesség az egészség érdekében s erre legalkalmasa szer a

MOLLITERGIN,

mely megőrzi a bőr (az arc- és kézbornek) üdeségét, hamvasságát, rózsaszinben játszó fehérségét. Megszünteti a kézborösséget. Az eldurvult, kirepedezett és szelkítuja arcot vagy kezét, a legrövidebb idő alatt fehérré s puhává tesz! Poudre alá is igen ajánlható! Hatása gyors és biztos! Mint bőrápoló szer páratlan! Teljesen fémmentes és ártalmatlan! Egy üveg MOLLITERGIN ára 1 K. Készítő helye s főraktára Mihalovits Jenő gyógyszerháza a „Kigyó”-hoz Debreczenben, Főpiac 31. sz. alatt, a Városházzal szemben.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a **Ganz-féle Villamossági R. T.** debreceni építésvezetősége

(Piac-utca 72. sz.) által készítettnek.

Szaksterü felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek **díjtalanul** szolgál. Villágítótestek, csillárok és szerelvények **dus választéka.** Telefon szám: 568. 1063

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen,

* * Kistemplombazár. * *

Menyasszonyi kelengye, szőnyeg- és divatáruház.

Fürdő köpenyek, Uszó ruhák, Gyapju és Pelüsch, utazó Plárdek

nagy raktára!!

Az

Ott Károly utóda

cég áruháza

Kossuth-utca 2. (városháza alatt)

feloszlik.

A raktáron levő jó mosó

zefirek

métere

17 és 19 krajcárért lesznek elárusítva. 3

Elegáns façon!

Heti gyártás 15000 pár.

Kitünő hírnevünket

szolid alapelveinknek

köszönhetjük.

CIPŐÁRUKINKAT

Honl ipar.

Férfi cugos cipő, erős bőrből	frt. 3.30
Férfi füzös cipő, kitünő Box-bőrből	„ 4.50
Férfi füzös cipő, valódi Box-Calf-ból, kedvelt sétánycipő	„ 5.75
Férfi füzös cipő, legfinomabb Chevaeuxból, igen könnyű, Goodyear varrott	„ 6.—
Férfi füzös félcipő, finom Chevaeuxból, Goodyear varrott, elegáns kivitelű	„ 5.50
Férfi gombos cipő, I-a Chevaeuxból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 7.—
Férfi hegymászó cipő, legjobb Box-Calfból, American Style	„ 7.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

Kivonat árjegyzékünk egyes cikkeiből.

Különlegesség „Goodyear Welt”

árakban.

A jelenkor elismert legjobb minősége.

Legnagyobb választék!

1200 munkás és hivatalnok.

a cipő talpába bélyegzett gyári védjegy és a szabott alacsony és versenyképes árak mellett adjuk el.

Honl ipar.

Női félcipő, erős bőrből, mindennapi használatra	frt. 2.30
Női füzös félcipő, fekete Chevaeuxból, nagyon elegáns	„ 3.50
Női füzös cipő, fekete Box-bőrből, igen szolid kidolgozásu	„ 4.—
Női füzös cipő, I-a Box-Calf-ból, nagyon elegáns, Goodyear varrott	„ 5.50
Női gombos cipő, legfin. Chevaeuxból, Goodyear varrott, elegáns façon	„ 6.—
Női félcipő, legjobb amerikai, sötétbarna Chevaeuxból, Goodyear varrott, legfinomabb kivitelű	„ 5.50

Legnagyobb választék fél-, házi- és gyermekcipőkben. Kizárólag magyar gyártmány.

„TURUL” cipőgyár r.-t. debreceni főraktára Piac-u 48.

Nyomatott Debreczen sz. kir. vá. os könyvnyomda-vállalatánál.